

Търговски марки

Търговските марки на Групата включват марка „България Ер“, национален превозвач и марка Арена-Армеец, представляваща име на мултифункционална зала в гр. София, България – Зала Арена Армеец.

Разходи по проучване и оценка

Разходите по проучване и оценка се състоят от предоставени права и капитализирани разходи по проучване и оценка.

Към 31.12.2021 г. са отчетени разходи за проучване и оценка в Блок 1-12 Кнежа в размер на 5 787 хил. лв. (2020 г.: 7 324 хил. лв.).

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Блок 1-12 Кнежа	5 788	7 324
	<u>5 788</u>	<u>7 324</u>

Към края на отчетния период ръководството е направило технически и финансов преглед на активите по проучване и оценка с цел потвърждаване на намерението за продължаване на проучвателните дейности.

През 2021 г. са установени индикации за обезценка на разходи по проучване и оценка в размер на 1 536 хил. лв. (2020: не е начислявана обезценка) е представена на ред „Разходи от оперативна дейност“ в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Други нематериални активи – права на собственост, свързани със сектор авиоиндустрия

При извършените тестове за обезценка на тези нематериални активи, Групата не е установила необходимост от обезценка на балансовата им стойност, като за целите на тези тестове са взети предвид съществуващите несигурности и наложените ограничения в дейността на Групата в сектор авиоиндустрия, включително съпътстващи и спомагателни услуги, който е един от най-силно засегнатите сектори от негативните ефекти на пандемията от Covid-19, и в който оперират авиокомпанията на Групата и нейни асоциирани и съвместно предприятия. През 2021 г. инвестициите на Групата в сектор авиационна индустрия регистрират подобрене в представянето спрямо 2020 г., но въпреки това въздействието на епидемията и последиците след нейното прекратяване се определят като основен риск за осъществяване на дейността за инвестициите на Групата в сектор авиация.

При преценката за определяне на възстановимата стойност на тези нематериални активи са взети предвид прогнозите и очакванията за възстановяване на дейността в авиационния сектор в следващите периоди, които в голяма степен са базирани на външни фактори, извън контрола на Групата. Отчетени са и ефектите от всички предприети и планирани действия и мерки от страна на ръководството, които се очаква да има въздействие в отговор на влошената икономическа обстановка по отношение на дейността на Групата в сектор авиоиндустрия, оповестени в пояснение 2 Основа за изготвяне на консолидирания финансов отчет.

Тестовите за обезценка, извършени от ръководството, по отношение на посочените нематериални активи – права на собственост, се базират на значителни преценки, допускания и несигурни бъдещи събития за дейността на инвестициите, опериращи в сектор авиоиндустрия, и които са свързани с негативните ефекти от пандемията от Covid-19.

Групата не е заложила нематериални активи като обезпечения по свои задължения.

13. Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на данъчни временни разлики и могат да бъдат представени като следва:

Отсрочени данъчни пасиви/(активи)	1 януари 2021 г.	Признати в друг всеобхватен доход	Признати в печалби и загуби	31 декември 2021 г.
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Активи				
Имоти, машини и съоръжения	19 036	-	(1 027)	18 009
Инвестиционни имоти	5 509	-	32	5 541
Финансови активи	5 362	(841)	909	5 430
Търговски и други нефинансови вземания	(112)	-	(856)	(968)
Материални запаси	(79)	(1)	(12)	(92)
Други активи	4 919	1	2 715	7 635
Пасиви				
Пенсионни и други задължения към персонала	(2 287)	(1)	(48)	(2 336)
Провизии и търговски задължения	(129)	-	(100)	(229)
Други пасиви	(38)	-	-	(38)
Неизползвани данъчни загуби	(6 017)	-	1 114	(4 903)
	26 164	(842)	2 727	28 049
Признати като:				
Отсрочени данъчни активи	(8 662)			(8 566)
Отсрочени данъчни пасиви	34 826			36 615

Отсрочените данъци за сравнителния период 2020 г. могат да бъдат обобщени, както следва:

Отсрочени данъчни пасиви/(активи)	1 януари 2020 г.	Признати в друг всеобхватен доход	Признати в печалби и загуби	31 декември 2020 г.
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Активи				
Имоти, машини и съоръжения	8 674	9 908	454	19 036
Инвестиционни имоти	5 462	-	47	5 509
Финансови активи	2 634	(703)	3 431	5 362
Търговски и други нефинансови вземания	(456)	1	343	(112)
Материални запаси	(42)	(1)	(36)	(79)
Други активи	5 969	-	(1 050)	4 919
Пасиви				
Пенсионни и други задължения към персонала	(1 931)	(3)	(353)	(2 287)
Провизии и търговски задължения	(381)	-	252	(129)
Други пасиви	(37)	-	(1)	(38)
Неизползвани данъчни загуби	(2 941)	-	(3 076)	(6 017)
	16 951	9 202	11	26 164
Признати като:				
Отсрочени данъчни активи	(5 788)			(8 662)
Отсрочени данъчни пасиви	22 739			34 826

14. Предоставени кредити и аванси на банкови клиенти

Предоставените кредити и аванси могат да бъдат обобщени, както следва:

(а) Анализ по видове клиенти

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Граждани:		
В български лева	1 135 195	933 845
В чуждестранна валута	266 552	252 381
Предприятия:		
В български лева	1 108 359	945 346
В чуждестранна валута	577 769	613 161
	(38 783)	(35 870)
Загуба от обезценка		
Общо предоставени кредити и аванси на банкови клиенти	3 049 092	2 708 863

Предоставени кредити и аванси на клиенти към 31 декември 2021 включват депозити при международни финансови институции по маржин сделки с деривати в размер на 1 556 хил. лв. (2020: 1 556 хил. лв.), включително резултат от сделки.

(б) Лихвени проценти

Кредитите, отпуснати в български лева и чуждестранна валута, се олихвяват с променлив лихвен процент. Според условията по тези кредити, лихвеният процент се изчислява въз основа на референтен лихвен процент на Банката или лихвен индекс за кредитите във валута - EURIBOR, LIBOR, плюс надбавка. Надбавката по редовните кредити е в границите от 2% до 5%, в зависимост от кредитния риск, отнасящ се за съответния кредитополучател, а по просрочените кредити се начислява допълнителна надбавка над договорения лихвен процент.

15. Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата

Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата могат да бъдат обобщени, както следва:

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата		
Български корпоративни акции, дялове и права	1 265 648	1 170 325
Български корпоративни облигации	213 113	232 178
Средносрочни български ДЦК	55 258	53 222
Дългосрочни български ДЦК	30 104	27 381
Ценни книжа, издадени или гарантирани в други държави	486 003	547 016
Деривативи, държани за търгуване	70	4 788
	2 050 196	2 034 910

Финансови активи са оценени по справедлива стойност, определена на базата на борсовите котировки към датата на финансовия отчет или на база на оценки на независими оценители, определени към датата на финансовия отчет.

Печалбите и загубите са признати в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Резултат от операции с финансови инструменти“.

16. Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Стойността на финансовите активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, включващи облигации и държавни ценни книжа, е представена, както следва:

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Облигации	413 303	210 804
Държавни ценни книжа	446 138	506 791
Общо дългови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	859 441	717 595

Към 31 декември 2021 г. за дълговите инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, са заделени очаквани кредитни загуби в размер на 4 643 хил. лв. (2020 г.: 2 734 хил. лв.), които са отразени в капитала и не са намалили отчетната стойност на активите.

Към 31 декември 2021 г. държавни облигации, емитирани от българското правителство, с балансова стойност в размер на 153 546 хил. лв. (2020 г.: 116 743 хил. лв.) са заложени като обезпечение за обслужване на бюджетни сметки в банковата дейност на Групата на основание на чл. 152 от Закона за публичните финанси.

17. Капиталови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Котирани капиталови инструменти	36 674	29 731
Некотирани капиталови инструменти	45 821	65 475
Общо капиталови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	82 495	95 206

18. Други финансови активи, оценявани по амортизирана стойност

Сумите, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, които се отнасят към другите финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, са както следва:

	Пояснение	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Договори за заеми	18.1	241 901	203 972
Вземания по споразумения за обратно изкупуване	18.2	400 709	395 633
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	18.3	687 838	465 563
Вземания от свързани лица	45	118 172	155 763
Търговски вземания	18.4	133 146	134 414
Вземания по договори за цесии и други финансови активи, оценявани по амортизирана стойност		44 817	26 879
Обезценка		(45 694)	(37 165)
		1 580 889	1 345 059

18.1. Договори за заеми

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Вземания по предоставени заеми	138 319	143 234
Вземания по договори за цесии	83 490	41 517
Вземания по предоставен лизинг	20 092	19 221
	241 901	203 972

Заемите са предоставени при годишни лихвени равнища от 3% до 10% в зависимост от срочността на кредита.

Справедливата стойност на предоставените заеми не е определяна поотделно, тъй като ръководството счита, че балансовата им стойност дава реална представа за тяхната справедлива стойност.

18.2. Вземания по споразумения за обратно изкупуване

Към 31 декември 2021 г. Групата има сключени споразумения с клауза за обратно изкупуване на обща стойност 400 709 хил. лв. (2020 г.: 395 633 хил. лв.), в това число вземанията по лихви.

Коефициентът на обезпеченост на споразумения с клауза за обратно изкупуване, които са обезпечени със залог на български държавни ценни книжа, е минимум 100%. Коефициентът на обезпеченост на споразумения с клауза за обратно изкупуване, които са обезпечени със залог на корпоративни ценни книжа, е минимум 120%. Падежът на тези споразумения е между януари и юни 2021 г. (2020 г.: между януари и юни 2021 г.).

Групата не е идентифицирала съществени промени в степента на обезпеченост на вземанията по споразумения с клауза за обратно изкупуване, която да е повлияна от флуктуации в пазарните цени на инструментите, в резултат на Covid-19 пандемията.

18.3. Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност

Към 31 декември 2021 г., дълговите инструменти, оценявани по амортизирана стойност се състоят от български държавни облигации, държавни облигации на страни от ЕС, български корпоративни облигации и чуждестранни корпоративни облигации, включващи размера на начислените лихви и скonto/премия, на базата на техния оригинален матуритет, както следва:

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Български държавни облигации	408 414	213 470
Чуждестранни държавни облигации	268 525	214 915
Български корпоративни облигации	7 964	7 963
Чуждестранни корпоративни облигации	2 935	29 215
Загуба от обезценка	(654)	(686)
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	687 184	464 877

Към 31 декември 2021 държавни облигации, емитирани от българското правителство, в размер на 223 269 хил. лв. (2020 г.: 148 013 хил. лв.) са заложили като обезпечение за обслужване на бюджетни сметки на основание на чл. 152 от Закона за публичните финанси.

18.4. Търговски вземания

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Търговски вземания, брутна сума	133 146	134 414
Обезценка	(13 100)	(15 684)
Търговски вземания	120 046	118 730

Всички вземания са краткосрочни. Нетната балансова стойност на търговските вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Всички търговски вземания на Групата са прегледани относно индикации за обезценка. Някои търговски вземания са били отписани и съответната обезценка в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Оперативни и административни разходи“. Обезценените вземания са били дължими главно от търговски клиенти, които са имали финансови затруднения.

19. Данъчни вземания

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Надвнесен корпоративен данък	1 512	555
ДДС за възстановяване	308	1 553
Други надвнесени данъци	14	9
	1 834	2 117

20. Вземания по застрахователни и презастрахователни договори

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Вземания по начислени премии по застрахователни договори	50 335	47 370
Разчети по презастрахователни договори	121	98
Разчети с Гаранционен фонд	262	-
Разчети по съзастрахователни договори	321	238
Коректив за кредитни загуби на застрахователни вземания	(1 040)	(1 776)
	49 999	45 930

Вземанията по начислени премии по застрахователни договори представляват дължими застрахователни премии от застраховани лица по договори с разсрочени плащания. Вземанията подлежат на тест за обезценка, съгласно изискванията на Наредба № 53, която е намалена в брутната стойност на вземанията. Групата не е идентифицирало съществени промени в степента на събираемост на вземанията по застрахователни договори, в резултат на Covid-19 пандемията.

21. Други вземания

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Нетекущи други вземания		
Авансови плащания	-	259
Предплатени разходи	1 202	273
Нетекущи други вземания	1 202	532
Текущи други вземания		
Предплатени разходи	8 909	7 121
Авансови плащания	14 065	17 342
Други	3 338	5 627
Текущи други вземания	26 312	30 090
Общо други вземания	27 514	30 622

Значимата част от краткосрочните авансови плащания в общ размер на 14 065 хил. лв. (2020 г.: 17 342 хил. лв.), представляват краткосрочни депозити, платени гаранционни суми по сключените договори за оперативен лизинг на самолети, вземания по гаранции за обслужване на летища, гаранции за наем на помещения и други договори и гаранция за безмитно-валутна търговия към Митница София.

Краткосрочните предплатени разходи в общ размер на 8 909 хил. лв. (2020 г.: 7 121 хил. лв.) представляват предплатени разходи за реклама, наеми, застраховки и др.

22. Материални запаси

Материалните запаси, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, могат да бъдат анализирани, както следва:

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Материали	11 586	16 872
Продукция	1 865	1 853
Стоки	16 387	21 601
Незавършено производство	591	1 716
Резервни части	11 543	11 120
Активи, придобити от обезпечения	32 332	31 363
	74 304	84 525

Към 31 декември 2021 г. материални запаси на Групата в размер на 10 497 хил. лв. (2020 г.: 10 497 хил. лв.) са предоставени като обезпечения по задължения към банки.

Активите, придобити от обезпечения, в размер на 32 332 хил. лв. (2020 г.: 31 363 хил. лв.), се отнасят до активи, придобити от банковата дейност на Групата, които не отговарят на критериите за класифициране като държани за продажба и се отчитат съгласно изискванията на МСС 2 Материални запаси.

23. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Парични средства в брой и в банки:	1 838 381	1 798 336
- български лева	199 199	137 214
- евро	153 844	120 012
- щатски долари	192 523	168 692
- други валути	2 383 947	2 224 254
Пари и парични еквиваленти		
	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Парични средства в Централната Банка	1 594 326	1 590 560
Краткосрочни инвестиции и депозити	179 491	346 055
Предоставени ресурси и аванси на банки	587 863	269 355
Блокирани парични средства	22 267	18 284
	2 383 947	2 224 254

24. Собствен капитал

24.1. Акционерен капитал

Регистрираният капитал на Дружеството се състои от 130 000 000 на брой обикновени акции с номинална стойност в размер на 1 лв. за акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на акционерите на Дружеството.

Акционерната структура на предприятието майка е както следва:

	31 декември 2021		31 декември 2020	
	Притежавани акции	% общия брой ФИ	Притежавани акции	% общия брой ФИ
ICA Invest Capital Anstalt	128 981 728	99.22%	128 981 728	99.22%
Други свързани лица	33 089	0.03%	33 089	0.03%
Други акционери	985 183	0.75%	985 183	0.75%
	130 000 000	100.00%	130 000 000	100.00%

Предприятието майка на групата е ICA Invest Capital Anstalt, регистрирано в гр. Вадуц, Лихтенщайн е крайното предприятие майка на групата.

	2021 брой	2020 брой
Брой издадени и напълно платени акции:	130 000 000	130 000 000
В началото на годината	130 000 000	130 000 000
Общ брой акции на 31 декември		

24.2. Други резерви

Към 31 декември 2021 г. другите резерви са в размер на 290 494 хил. лв. (2020 г.: 279 911 хил. лв.) и включват: законови резерви, преоценъчни резерви на финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, преоценки по планове с дефинирани доходи и други резерви.

25. Задължения към депозанти

Задълженията към депозанти са представени както следва:

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Анализ по срочност и вид валута:		
Безсрочни депозити:		
В лева	2 205 262	1 739 734
В чуждестранна валута	308 820	304 296
	<u>2 514 082</u>	<u>2 044 030</u>
Срочни депозити:		
В лева	1 226 347	1 153 213
В чуждестранна валута	1 429 564	1 271 347
	<u>2 655 911</u>	<u>2 424 560</u>
Спестовни влогове:		
В лева	1 192 269	1 133 292
В чуждестранна валута	544 107	559 023
	<u>1 736 376</u>	<u>1 692 315</u>
Други депозити:		
В лева	11 032	7 697
В чуждестранна валута	479	270
	<u>11 511</u>	<u>7 967</u>
Общо задължения към депозанти	<u>6 917 880</u>	<u>6 168 872</u>
	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Анализ по вид клиент и вид валута:		
Депозити на граждани:		
В български лева	3 241 091	2 841 485
В чуждестранна валута	1 990 989	1 827 327
	<u>5 232 080</u>	<u>4 668 812</u>
Депозити на предприятия:		
В български лева	1 382 788	1 179 886
В чуждестранна валута	288 698	304 648
	<u>1 671 486</u>	<u>1 484 534</u>
Депозити на други институции:		
В български лева	11 032	12 565
В чуждестранна валута	3 282	2 961
	<u>14 314</u>	<u>15 526</u>
Общо задължения към депозанти	<u>6 917 880</u>	<u>6 168 872</u>

26. Други финансови задължения

		Текущи		Нетекущи	
		2021	2020	2021	2020
		хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност:					
Деривативи, държани за търгуване	26.1	118	-	-	-
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:					
Облигационни заеми	26.2	38 341	3 000	200 263	184 555
Банкови заеми	26.3	72 529	70 616	121 478	158 511
Други заеми и финансираня	26.4	20 198	24 403	7 114	6 291
Депозити от банки	26.5	41 146	66 092	-	-
Задължения по цесии		21 754	28 655	32 306	33 180
Задължения по споразумения за обратно изкупуване	26.6	2 282	15 449	11 678	-
Търговски задължения	26.7	126 248	112 022	598	1 114
Задължения към свързани лица	45	42 504	21 985	12 903	15 675
Общо балансова стойност		365 120	342 222	386 340	399 326

26.1. Деривативи, държани за търгуване

Към 31 декември 2021 г. деривативи, държани за търгуване, са в размер на 118 хил. лв. (2020 г.: -) са представени по справедлива стойност и включват сделки по покупка и продажба на валута, на ценни книжа, форуърдни договори и валутни суапове на открития пазар.

26.2. Облигационни заеми

Облигационните заеми, получени от Групата, са както следва:

	Текущи		Нетекущи	
	2021	2020	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Облигационни заеми	38 341	3 000	200 263	184 555
	38 341	3 000	200 263	184 555

Балансовата стойност на задълженията на Групата по посочените облигационни заеми към 31 декември 2021 г. е в размер на 238 441 хил. лв. (2020 г.: 187 555 хил. лв.) и е изчислена по метода на ефективната лихва.

26.3. Банкови заеми

Банковите заеми на Групата представляват получени средства от български банки, които са предназначени за финансиране на инвестиционни проекти на Групата и за подпомагане на текущата оперативна дейност на дружествата в Групата. Банковите заеми са класифицирани според срока за тяхното погасяване, договорен при отпускането на съответния заем.

	Текущи		Нетекущи	
	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Банкови заеми	72 529	70 616	121 478	158 511

26.3.1. Дългосрочни банкови заеми

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Револвиращи и инвестиционни банкови кредити	121 478	158 511
	121 478	158 511

Инвестиционни кредити

Групата е получила следните банкови заеми с инвестиционна цел:

- Групата е страна по договор за банков инвестиционен кредит, сключен на 30.01.2015 г. с падеж на 30.04.2023 г. Погасяването по заема се извършва в лева и е съгласно договорен погасителен план за целия срок на договора. Годишният лихвен процент по заема е в размер на ОДИ плюс 4.732%. Кредитът е предсрочно погасен.
- Групата има договор за първи банков инвестиционен кредит, сключен на 23.12.2015 г. Стойността на отпуснатия кредит е в размер на 78 233 хил. лв., който е усвоен на 3 основни транша. С усвояния кредит са рефинансирани два банкови заема към друга банка и е финансиран инвестиционен проект на Групата. Падежът на заема е на 31.12.2025 г. Погасяването на главницата е в лева и е съгласно договорен погасителен план за целия срок на договора. Лихвеният процент се формира като сбор от "Осреднен депозитен индекс" плюс надбавка от 2.727 %. Обезпечение по заема са договорна ипотека на хангар, всички вземания на Групата, произтичащи от договори за наем, сключени с Луфтханза Техник София ООД в качеството му на наемател.
- Групата е страна по договор за банков инвестиционен кредит, сключен на 01.11.2016 г. Погасяването на главницата е в лева и е съгласно договорен погасителен план с начална дата от 31.10.2018 г. Падежът на заема е 30.09.2028 г. Лихвеният процент се формира като сбор от "Осреднен депозитен индекс" плюс надбавка от 2.727 %. Обезпечение по заема са договорна ипотека на земя и изградени върху нея сгради, паркинг и 2 броя КПП, вземания на Групата, произтичащи от договор за наем, сключен с наемател.
- Групата е страна по договор за инвестиционен банков кредит, сключен на 11 август 2017 г., с падеж на 31 декември 2027 г. Лихвата по кредита е в размер на годишната лихва определена като сбор от приложимия към съответния период на олихвяване променлив базов лихвен индекс и надбавка към лихвения индекс в размер на 2.738 %. Заемът е обезпечен с ипотека върху недвижим имот в гр. София, залог на акции и вземания, собственост на Групата.
- Групата е страна по договор за инвестиционен банков кредит, сключен на 21 юни 2013 г., с падеж на 20 декември 2029 г. Лихвата по кредита е в размер на тримесечен EURIBOR плюс 3 пункта надбавка, но не по-малко от 6%. Заемът е обезпечен с ипотека на недвижими имоти, залог на дълготрайни материални активи по реда на Закона за особените залози.

- Групата е страна по договор за инвестиционен банков кредит, сключен на 21 юни 2013 г., с падеж на 20 декември 2029 г. Лихвата по кредита е в размер на тримесечен EURIBOR плюс 3 пункта надбавка, но не по-малко от 6.5%. Заемът е обезпечен с ипотека на недвижими имоти, залог на дълготрайни материални активи по реда на Закона за особените залози.
- Групата е страна по договор за инвестиционен банков кредит, сключен на ноември 2018 г., с падеж на 15 ноември 2023 г. Използваният лихвен процент по кредита е прайм бизнес клиенти за лева, който към датата на сключване на договора е 1% плюс надбавка от 1.6%. Прайм бизнес клиенти за лева се актуализира съгласно Правилата на банката. По силата на договора за заем редовната лихва във всеки един момент не следва да пада под 2.6%. През 2020 г. е изплатена предсрочно главница в размер на 321 хил. лв. и срока за издължаване е до 15.11.2022 г. Към 31.12.2021 г. остатъкът по главницата е в размер на 994 хил. лв., от които с падеж до 12 месеца – 3 345 хил. лв., а с падеж над 12 месеца – 994 хил. лв.
- Групата е страна по договор за инвестиционен банков кредит за покупка на недвижим имот, с падеж на 20 септември 2031 г. Използваният лихвен процент по кредита е определен като сбор от ЛРП на Банката плюс надбавка от фиксиран лихвен процент. Заемът е обезпечен с ипотека на имота, предмет на покупката/който се придобива. Погасителните вноски са както следва: 107 равни месечни вноски и една крайна изравнителна стартираци през 2022 г.
- Групата е страна по договор за инвестиционен банков кредит, с падеж на 02 ноември 2029 г. Използваният лихвен процент по кредита е определен като сбор от БЛП на Банката плюс надбавка от 1.70%, но не по – малко от 2.70. Заемът е обезпечен с ипотека на поземлен имот и самостоятелни обекти, находящи се в изградения в имота Търговски комплекс за автомобили, шоурум и офиси, както и дружествени дялове, Движими вещи ДМА (съгласно списък), Вземания за наличности по сметка, Блокирани средства по сметка на Дружеството реципиент по кредита.

Револвиращи кредити

- Договорът за банков кредит е сключен на 05.10.2011 г. за сума в размер на 3 000 хил. лв. за 1 година, като срокът за погасяване е удължен до 25.10.2024 г. Заемът е обезпечен с недвижими имоти. Годишният лихвен процент по заема е в размер на 4%, формиран на база на 1М ЮРИБОР плюс 4%, като лихвата не може да бъде по-ниска от 4%.
- Договорът за кредит е сключен на 31.01.2020 г. за сума в размер на 4 950 хил. евро. за срок за погасяване до 31.01.2023 г. Заемът е обезпечен с банкови депозити. Годишният лихвен процент по заема е формиран на база на БЛП плюс 0.8%.
- Групата е страна по договор за револвиращ банков кредит, сключен на 28 януари 2008 г. със срок на погасяване 25 октомври 2024 г. Годишният лихвен процент по заема възлиза на едномесечен EURIBOR плюс 4% надбавка. Обезпечения – ипотека върху зърнобази в гр. Добрич и с. Генерал Колево (земи, сгради и трайно прикрепени машини и съоръжения), собственост на Групата.
- Групата е страна по договор за револвиращ банков кредит, сключен на 13 декември 2013 г. със срок на погасяване 30.09.2024 г. Годишният лихвен процент по заема възлиза на осреднен депозитен индекс (ОДИ) плюс 2.657% надбавка. Заемът е обезпечен със залог на собствени материални запаси и имоти, машини и съоръжения, собственост на Групата.
- Групата е получила три обезпечени банкови заема, отпуснати от българска търговска банка. Заемите са деноминирани в български лева и са с договорен размер съответно 6 000 хил. лв., 8 944 хил. лв. и 3 220 хил. лв. Лихвените проценти по заемите са 3.3% и 4%, с падежи през 2022 г. За обезпечаване на два от заемите са учредени залози на държавни ценни книжа на Р. България с номинална стойност 8 950 хил. лв. и падеж през 2025 г. по единия заем и номинална стойност 11 300 хил. лв. и падежи на емисиите през 2021 г., 2025 г. и 2027 г. Един от заемите е обезпечен със залог върху парични средства

в размер на 714 хил. лв., които са блокирани до погасяване му и застраховка "Финансов риск" със срок на валидност до февруари 2022 г.

- Групата има договор за първи банков инвестиционен кредит, сключен на 23.12.2015 г. Стойността на отпуснатия кредит е в размер на 78 233 хил. лв., който е усвоен на 3 основни транша. С усвоения кредит са рефинансирани два банкови заема към друга банка и е финансиран инвестиционен проект на Групата. Падежът на заема е на 31.12.2025 г. Погасяването на главницата е в лева и е съгласно договорен погасителен план за целия срок на договора. Лихвеният процент се формира като сбор от "Осреднен депозитен индекс" плюс надбавка от 2.727 %. Обезпечение по заема са договорна ипотека на хангар, всички вземания на Групата, произтичащи от договори за наем, сключени с едно от асоциираните дружества за Групата, в качеството му на наемател. Солидарен длъжник по договора за заем е Дружеството майка на Групата. В полза на Групата има издадена корпоративна гаранция от чуждестранно юридическо лице.
- Групата е страна и по договор за банков инвестиционен кредит, сключен на 01.11.2016 г. Стойността на отпуснатия кредит е в размер на 12 713 хил. лв., като усвоената сума през 2017 г. е в размер на 12 021 хил. лв. През 2019 г. е усвоена останалата сума по кредита 692 хил. лв.. Погасяването на главницата е в лева и е съгласно договорен погасителен план с начална дата от 31.10.2018 г. Лихвеният процент се формира като сбор от "Осреднен депозитен индекс" плюс надбавка от 2.727 %. Падежът на заема е 30.09.2028 г. Обезпечение по заема са договорна ипотека на земя и изградени върху нея сгради, паркинг и 2 броя КПП, вземания на Групата, произтичащи от договор за наем, сключен с наемател. Солидарен длъжник по договора за заем е Дружеството майка на Групата.
- Договор за банков кредит-овърдрафт сключен на 01.08.2018г за оборотни средства със срок на погасяване 20.08.2024 г. Годишният лихвен процент е в размер на 4.2 % базов лихвен процент на банката плюс 12 месечен Euribor. Заемът е обезпечен със залог на вземания по разплащателни сметки в банката-кредитор и особен залог върху стоки, предназначени за безмитно валутна търговия на борда на самолетите и/или в специализирания магазин. Общата стойност на стоките е до 137 хил. лв.
- Групата е страна по договор за банков кредит-овърдрафт, сключен на 25.09.2020 г. за оборотни средства със срок на погасяване 20.09.2023 г. Годишният лихвен процент е в размер на 3.8 % базов лихвен процент на банката плюс 12 месечен Euribor. Заемът е обезпечен с Договор за особен залог върху всички настоящи и бъдещи вземания по сметките „България Ер“ АД, открити в банката-кредитор.
- Групата има сключени 4 активни към 31.12.2021 г. договора за банкови кредити с цел оборотни средства със срок на погасяване 31.12.2022 г., 30.06.2023 г. и два кредита със срок 30.09.2022 г. Годишният лихвен процент по заемите е в размер на 3% и 4% на договора за кредит плюс 3 мес. Euribor, но не по-малко от 4%. Заемите са обезпечени със залог на вземания по договори за обществени поръчки за осигуряване на самолетни билети, за вземания по BSP постъпления, на вземания по договори на трети страни, както и с договори за поръчителство, сключени с Дружеството майка на Групата.
- На 08.10.2021 г Групата е сключила договор за банков кредит за оборотни средства в размер на 500 хил. лв. с годишна лихва БДИЮЛ в лева плюс 2.5 пункта надбавка или минимум общо договорен процент 2.5 %. Считано от 15.04.2022 г. до 15.09.2023 г. (включително) кредита се погасява на 17 (седемнадесет) равни ежемесечни вноски в размер на 27 770 лева и една последна изравнителна вноска 27 910 лева, дължима на 15.09.2023 г За обезпечаване на получения заем Групата е заложила активи от групата на имоти, машини и съоръжения
- На 28.04.2021 г. Групата е сключила договор за банков кредит за оборотни средства в размер на 367 хил. лв. с годишна лихва БЛП в лева 2.5 % плюс договорна надбавка за кредитен риск 0.35 % или общо договорен процент 2.85 %. Считано от 20.05.2021 г. до 20.04.2025 г. (включително) кредита се погасява на 48 (четиридесет и осем) равни ежемесечни вноски в размер на 700 лева и една последна вноска, дължима на 20.05.2025 г. в размер на 333 400 лева За обезпечаване на получения заем Групата е заложила активи от групата на имоти, машини и съоръжения

- На 14.08.2020 г. Групата е сключила договор за банков кредит за оборотни средства в размер на 250 хил. лв. с годишна лихва БЛП в лева 2.5 % плюс договорна надбавка за кредитен риск 1 % или общо договорен процент 3.5 %. Договорен е гратисен период на главница до 19.03.2022 г. Считано от 20.03.2022 г. до 20.08.2023 г. (включително) кредита се погасява на седемнадесет равни ежемесечни вноски в размер на 13 500 лева и една последна вноска, дължима на 20.08.2023 г. в размер на 20 500 лв. За обезпечаване на получения заем Групата е заложило активи от групата на имоти, машини и съоръжения.
- Групата е страна по договор за кредитна линия, сключен на 19 февруари 2019 г. с първоначален срок на погасяване 19.02.2025 г. и анексиран през 2021 г. до 30.11.2027 г. Използваният лихвен процент е в размер на 0.85% плюс надбавка от 1.0%. За обезпечения по предоставените заеми са предоставени следните обезпечения: залог на вземане по лизингови договори и разплащателни сметки, открити в Банката кредитодател, залог на ДМА предоставени на финансов и оперативен лизинг, поръчителство от юридически лица от групата на Инвест Кепитъл АД

26.3.2. Краткосрочни банкови заеми

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Краткосрочни револвиращи и инвестиционни банкови кредити	72 529	70 616
	72 529	70 616

Инвестиционен кредит

- Групата е страна по договор за банков кредит. Лихвеният процент е 3-месечен EURIBOR плюс договорена лихвена надбавка 5% но не по ниска от 5%. Крайният срок на договора е 30.12.2022 г. Валутата, в която се извършват плащанията е евро.

Револвиращ кредит

- Групата е получила три обезпечени банкови заема, отпуснати от българска търговска банка. Заемите са деноминирани в български лева и са с договорен размер съответно 6 000 хил. лв., 8 944 хил. лв. и 3 220 хил. лв. Лихвените проценти по заемите са 3.3% и 4%, с падежи през 2022 г.
- За обезпечаване на два от заемите са учредени залози на държавни ценни книжа на Р. България с номинална стойност 8 950 хил. лв. и падеж през 2025 г. по единия заем и номинална стойност 11 300 хил. лв. и падежи на емисиите през 2021 г., 2025 г. и 2027 г. Един от заемите е обезпечен със залог върху парични средства в размер на 714 хил. лв., които са блокирани до погасяване му и застраховка "Финансов риск" със срок на валидност до февруари 2022 г.
- На 08.10.2019 г. Групата е сключила договор за банков кредит за оборотни средства в размер на 150 хил. лв. с годишна лихва БЛП в лева 2.5 % плюс договорна надбавка за кредитен риск 1 % или общо договорен процент 3.5 %. Договорен е гратисен период на главница една година до 19.10.2020 г. Считано от 20.10.2020 г. до 20.09.2021 г. (включително) кредита се погасява на дванадесет равни месечни вноски в размер на 12 500 лв. За обезпечаване на получения заем Групата е заложила активи от групата на имоти, машини и съоръжения. Към 31.12.2021 г. е изцяло погасен.
- Групата е страна по договор за револвиращ банков кредит, с намаляващ лимит със срок на погасяване 20.06.2022 г. Годишната лихва по кредита за оборотни средства е определена като сбор от приложимия към съответния период на олихвяване променлив лихвен индекс и надбавка към него в размер на 2.50 %. Заемът е обезпечен с трета по ред договорна ипотека, учредена в полза на Банката, върху поземлен имот, находящ се в град Варна, област Варна, кв. Владиславово, местност „Мешели тепе“ и самостоятелни обекти, находящи се в изградения в имота Търговски комплекс за автомобили, шоурум и офиси.

- Групата е страна по тристранен банков договор за кредитна линия. Погасяването на главницата е за срок от 360 календарни дни при спазване на определени, заложиени в договора условия и срокове на плащане. Лихвеният процент по договора е 3-месечен EURIBOR плус 2.85 % върху съответния процент от главницата, която може да бъде 100 %, 80% и 60% в зависимост от периода на финансиране, който варира от 15 до 360 дни. Заемът е обезпечен с особен залог в ЦРОЗ върху всяко превозно средство, фактурата за което е била изплатена изцяло от финансирането, застраховка на превозните средства, финансирани от Банката и залог върху застрахователните обезщетения в полза на кредитодателя.
- Групата е страна по договор за кредитна линия, с падеж 30 ноември 2022 г. Лихвеният процент по договора е – определен като сбор от 3-месечен EURIBOR плус надбавка от 2.45 %. Заемът е обезпечен с договорна ипотека, учредена в полза на Банката, върху поземлен имот, находящ се в град Варна, област Варна, кв. Владиславо̀во, местност „Мешели тепе“ и самостоятелни обекти, находящи се в изградения в имота Търговски комплекс за автомобили, шоурум и офиси.
- Групата е страна по договор за револвиращ банков кредит, със срок на погасяване 30 декември 2022 г. Годишният лихвен процент по заема възлиза на ОЛП плус надбавка 1.00 пункт, но не по-малко от 2,00% Заемът е обезпечен с особен залог по ЗОЗ върху поземлен имот и сграда от активите на Групата“.
- Групата е страна по договор за револвиращ банков кредит за покупка на стоки. Лихвеният процент е 3-месечен EURIBOR плус договорена лихвена надбавка 2.85%. Погасителен план: за автомобили в шоурума и по клиентски поръчки до 15 дни безлихвен период, за тестдрайв и замяна на автомобили до 90 дни безлихвен период. Падежът на ползваните суми до размера на кредитния лимит е 180 дни, считано от датата на заявената за финансиране фактура.
- Групата е страна по договор за револвиращ банков кредит за покупка на стоки. Лихвеният процент е 3-месечен EURIBOR плус договорена лихвена надбавка 2,85% върху съответния процент от главницата, която може да бъде 100%, 80% и 60% в зависимост от периода на финансиране , който варира от 15 до 360 дни. Падежът е до 360 дни от датата на фактурата за всяко превозно средство, финансирано с настоящата кредитна линия, Погасителен план: от 360 календарни дни при спазване на определени, заложиени в договора условия и срокове на плащане. Обезпечения особен залог в ЦРОЗ върху всяко превозно средство, фактурата за което е била изплатена изцяло от кредитора. Застраховка превозни средства.
- Групата е страна по договор за банков кредит с цел оборотни средства. Годишната лихва по кредита е определен като сбор от БЛП на Банката плус надбавка от 2.50%. Крайният срок за погасяване на кредита е 27.01.2023 г. За обезпечаване на получения заем Групата е учредила особен залог , в полза на Банката, върху всички настоящи и бъдещи вземания на Дружеството реципиент по кредита към Банката кредитодател.
- Групата е страна по договор за кредитна линия. Погасяването на главницата е за срок от 360 календарни дни считано от датата на заявената за финансиране фактура. Лихвеният процент по договора е 3-месечен EURIBOR плус 2.532 % Падежът на ползваните суми е до размера на кредитния лимит е 360 дни. Крайният срок на договора е 30.09.2022 г. Обезпечение по договора са автомобилите, финансирани от кредитната линия.

26.4. Други заеми и финансираня

	Текущи		Нетекущи			
	2021	2020	2021	2020		
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.		
Други дългосрочни заеми и финансираня	26.4.2	20 198	24 403	26.4.1	7 114	6 291

26.4.1. Други дългосрочни заеми и финансираня

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Дългосрочни заеми	7 008	5 950
Финансираня по оперативни програми	106	341
	7 114	6 291

Други дългосрочни заеми са получени от трети лица – търговски дружества при годишни лихвени равнища от 3% до 8% в зависимост от срочността на кредита. Получените заеми не са обезпечени с активи на Групата. Плащанията по тях се извършват във валутата, в която са отпуснати.

Финансиранията се отнасят до придобити активи Станция за геофизични изследвания в нефтени и газови сондажи, Станция за сондажни геофизични изследвания в нефтени и газови сондажи по договор между "Проучване и добив на нефт и газ" АД и ГД „Европейски фондове за конкурентоспособност“ - Управляващ орган на ОПК към Министерство на икономиката и енергетиката - правопреемник на ИАНМСП, относно договор за безвъзмездна финансова помощ № 2ТМГ-02-21/13.06.2011 г. по оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика 2007-2013“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие, и други.

26.4.2. Други краткосрочни заеми

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Краткосрочните заеми	20 198	24 168
Финансираня по оперативни програми	-	235
	20 198	24 403

Краткосрочните заеми са получени при годишни лихвени равнища от 3% до 8% в зависимост от срочността на кредита. Заемите са класифицирани според крайния им срок за погасяване, който е през 2021 г. Справедливата стойност на получените заеми не е определяна по отделно, тъй като ръководството счита, че балансовата им стойност дава реална представа за тяхната справедлива стойност.

26.5. Депозити от банки

	Текущи	
	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Безсрочни депозити от местни банки		
-В български лева	16 445	24 196
-В чуждестранна валута	13 677	7 688
Срочни депозити от местни банки в български лева	-	22 000
Безсрочни депозити от чуждестранни банки в чуждестранна валута	8 702	9 204
Безсрочни депозити от чуждестранни банки в български лева	37	70
Срочни депозити от чуждестранни банки в чуждестранна валута	381	489
Срочни депозити от местни банки в чуждестранна валута	1 904	2 445
	41 146	66 092

26.6. Задължения по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа

Към 31 декември 2021 г. Групата има сключени споразумения с клауза за обратно изкупуване на ценни книжа с български дружества на обща стойност 13 960 хил. лв. (2020 г.: 15 449 хил. лв.), в това число и натрупани задължения по лихви по тях. Падежът на тези споразумения е до края на 2022 г.

26.7. Търговски задължения

	Текущи		Нетекущи	
	2021	2020	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Търговски задължения	126 248	112 022	598	1 114

Нетната балансова стойност на търговските задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

27. Задължения към осигурени лица

	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Привлечени средства на доброволен пенсионен фонд	106 414	96 476
Привлечени средства на професионален пенсионен фонд	138 607	134 329
Привлечени средства на универсален пенсионен фонд	1 463 653	1 331 017
	1 708 674	1 561 822

Чистата стойност на активите на фондовете, управлявани от дъщерното дружество ПОАД ЦКБ-Сила към 31 декември 2021 г. е в размер на 1 708 674 хил. лв. (2020 г.: 1 561 822 хил. лв.) Увеличението в размер на 146 852 хил. лв. спрямо задълженията към 31 декември 2020 г. основно се дължат на постъпления от положителен доход от инвестирането на средствата на осигурените лица, реализиран през 2021 г., постъпления от осигурителни вноски и намаление на изплатените суми по осигурителни договор.

Изменението в нетните активи в наличност за доходи е в резултат на:

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
В началото на периода	1 561 822	1 460 355
Постъпили осигурителни вноски	178 856	159 474
Постъпили суми от пенсионни фондове, управлявани от други пенсионно осигурителни дружества	44 540	41 442
Средства на лица възобновили осигуряването си в УПФ по реда на чл. 124а от КСО	210	80
Прехвърлени средства на лица от пенсионни схеми на ЕС, на ЕЦБ или на ЕИБ	4	2
Общо увеличение от осигурителни вноски	223 610	200 998
Доход от инвестиране средствата на фонда	98 663	30 687
Резултат от инвестиране на средствата на фонда	98 663	30 687
Изплатени пенсии	(125)	(139)
Еднократно изплатени суми на осигурени лица	(9 589)	(6 330)
Средства за изплащане на наследници на осигурени лица	(5 551)	(3 443)
Средства за превеждане в НОИ	(4 827)	(4 716)
Изплатени суми по осигурителни договори	(20 092)	(14 628)
Преведени суми на осигурени лица, преминали в други пенсионни фондове	(108 330)	(84 557)
Средства на лица променили осигуряването си по реда на чл.46 от КСО	(27 223)	(14 110)
Преведени данъци	(107)	(125)
Преведени суми на държавния бюджет	-	(28)
Прехвърлени средства към ФИПП за изплащане на пожизнени пенсии	(455)	-
Прехвърлени средства към ФИПП на осигурени лица без наследници	(9)	-
Прехвърлени средства към ФРП за извършване на разсрочени плащания	(546)	-
Преведени суми на осигурени лица към схеми на ЕС, на ЕЦБ или на ЕИБ	-	(17)
Прехвърлени средства в пенсионен резерв	(54)	(86)
Встъпителна такса	(8)	(8)
Такса за обслужване	(233)	(179)
Такса от доходността - 9%	(677)	(337)
Такса за обслужване - 3.75%	(6 212)	(5 683)
Инвестиционна такса - 0.75%	(11 467)	(10 450)
Такса за изтегляне	(8)	(10)
В края на периода	1 708 674	1 561 822

Нетните активи в наличност за доходи са разпределени както следва:

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Индивидуални партии	1 707 395	1 560 607
Резерв за гарантиране на минимална доходност	1 279	1 215
Нетни активи в наличност за доходи	1 708 674	1 561 822

28. Възнаграждения на персонала

28.1. Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала се състоят от текущи заплати и възнаграждения, разходи за социални осигуровки, неизползвани отпуски и провизии за пенсии, както следва:

	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за заплати	(109 006)	(110 327)
Разходи за социални осигуровки	(19 246)	(19 211)
Разходи за персонала	(128 252)	(129 538)

28.2. Пенсионни и други задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Нетекущи:		
Провизии за пенсии	5 105	4 959
Нетекущи пенсионни задължения към персонала	5 105	4 959
Текущи:		
Задължения към персонала	10 296	9 794
Задължения към осигурителни институции	3 010	2 978
Провизии за пенсии	1 006	843
Текущи пенсионни и други задължения към персонала	14 312	13 615

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към служители на Групата, които следва да бъдат уредени през 2021 г.

При определяне на пенсионните задължения са използвани актюерски допускания. Ръководството на Групата е направило предположения след консултации с независими актюери, които са използвани при определянето на размера на задълженията за изплащане на дефинирани доходи за отчетните периоди и се считат за възможно най-добрата преценка на ръководството. Действителните резултати обаче могат да се различават от направените предположения.

Разходите за възнаграждения на персонала са представени на ред Оперативни и административни разходи в Консолидирания отчет за печалбите или загубите и другия всеобхватен доход.

Промените в провизиите за обезщетения при пенсиониране съгласно Кодекса на труда през годината са представени, както следва:

	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Задължения за изплащане на дефинирани доходи	5 802	5 936
Разходи за текущ трудов стаж	648	625
Разходи за лихви	53	94
Преоценки - актюерски загуби от промени в демографските и финансовите предположения	94	(138)
Изплатени доходи	(486)	(715)
	6 111	5 802

29. Застрахователни технически резерви и презастрахователни активи

Застрахователни технически резерви	Пояснение	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Резерви от дейност по Общо застраховане	29.1	237 016	258 376
Резерви от дейност по Животозастраховане	29.2	1 880	1 766
		238 896	260 142

Застрахователните резерви към 31.12.2021 г. са заделени в хода на застрахователната дейност на Групата, извършвана чрез ЗАД Армеец (общо застраховане) и ЗЕАД ЦКБ Живот (животозастраховане).

Адекватност на резервите

Периодично актюерите на Групата правят оценка дали общо формираните резерви, намалени с отсрочените аквизиционни разходи са достатъчни, за да покрият евентуални бъдещи плащания. Съгласно изискванията на регулаторните органи сумата на така формираните резерви трябва да бъде обезпечена напълно с инвестиции във високоликвидни активи.

При оценката за адекватност на резервите се взимат под внимание паричните потоци, насочени за плащане на обезщетения, парични потоци, генерирани от събрани премии, изплатени комисионни.

29.1. Резерви от дейност по Общо застраховане

29.1. Резерви от дейност по Общо застраховане		31.12.2021			31.12.2020		
	Пояснение	Застрахователни резерви хил. лв.	Презастрахователни активи хил. лв.	Нетно хил. лв.	Застрахователни резерви хил. лв.	Презастрахователни активи хил. лв.	Нетно хил. лв.
Пренос-премиен резерв	29.1.1	95 130	(19 471)	75 659	87 854	(19 896)	67 958
Резерв за предстоящи плащания	29.1.2	140 598	(48 947)	91 651	169 153	(59 847)	109 306
Резерв за неизтекли рискове	29.1.3	-	-	-	6	-	6
Резерв за бонуси и отстъпки	29.1.4	1 288	(636)	652	1 363	(636)	727
		237 016	(69 054)	167 962	258 376	(80 379)	177 997

29.1.1. Пренос-премиен резерв

Пренос-премийният резерв към 31.12.2021 г., в размер на 95 130 хил. лв. (2020: 87 854 хил. лв.), е образуван за покриване на претенциите и административните разходи, които се очаква да възникнат след края на отчетния период по действащите към момента на оценка застрахователни или презастрахователни договори.

Размерът на пренос-премийния резерв е определен по метода на „точната дата“, съгласно който в резерва се включва частта от премийния приход, отнасяща се за времето между края на отчетния период и датата, на която изтича срока на застрахователния договор. Групата формира пренос-премийния си резерв на база начислените застрахователни премии, от които са приспаднати върнатите премии и отписани вземания по предсрочно прекратени договори, както и премиите по договори с изтекъл към датата на отчета срок. Предвид че застрахователят не провежда политика за отсрочване на аквизиционните си разходи, последните се признават в момента на сключване на застрахователния договор и се приспадат от начисления премиен приход при изчисление на пренос-премийния резерв.

Базата за образуване на резерва съответства на счетоводно признатия премиен приход. Като премиен приход се признава сумата, дължима от застрахователя за целия застрахователен период, която Групата има право да получи по силата на сключените през отчетната година договори. В начисления премиен приход се включват всички дължими за целия срок на действие

на полицата вноски, като при многогодишни полици с разсрочено плащане на премията, поредната годишна вноска се начислява в момента на падежирането ѝ.

29.1.2. Резерв за предстоящи плащания

Резервът за предстоящи плащания към 31.12.2021 г., в размер на 140 598 хил. лв. (2020: 169 153 хил. лв.), се образува за покриване на обезщетения, суми и други плащания по силата на застрахователни или презастрахователни договори, както и на свързаните с тях разходи, по претенции, възникнали преди края на отчетния период, независимо дали са предявени или не, и които не са платени към същата дата. Стойността на резерва съответства на оценката на очакваните разходи за уреждане на всички претенции по събития, настъпили до края на отчетния период, включваща и прогнозната размер на непредявените претенции. Резервът за предстоящи плащания включва следните компоненти:

- предявени, но неизплатени претенции;
- възникнали, но непредявени претенции;
- разходи за уреждане на претенциите.

Резерв за предявени, но неизплатени претенции (RBNS):

Стойността на RBNS е изчислена по метода „Претенция по претенция“, като включва очаквания размер на плащанията за всяка предявена, неизплатена претенция.

За предявените щети по съдебни искове, по които няма влезли в сила решения, за застраховки с достатъчно представителни данни, се прилагат корекционни коефициенти, изчислени съгл. чл.90, ал. 12 от Наредба № 53. Към 31.12.2021 г. корекционни коефициенти са приложени към предявените щети по съдебни искове по застраховки: „Каско“, „Гражданска отговорност на автомобилиста“, „Пожар и природни бедствия“ и „Обща гражданска отговорност“.

Когато обезщетението за вреда се изплаща под формата на анюитет, стойността на резерва е изчислена по признати актюерски методи, отчитайки срока на анюитета, стойността на периодичното плащане, възрастта на лицето и при използване на таблици за смъртност и безрисковата лихвена крива, публикувана от ЕЮРА. Съгласно съдебни решения по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, към 31.12.2021 г. Групата изплаща пет анюитетни претенции.

Резерв за възникнали, но непредявени претенции (IBNR):

Резервът включва очаквания размер на непредявените претенции, възникнали преди края на отчетния период. За определяне на IBNR резерва е използван верижно-стълбов метод, базиран на акумулираната стойност на платените или на предявените претенции. По всички видове застраховки Групата разполага с данни за достатъчно продължителен период, за да се обхване пълния цикъл от развитие на претенциите, както и за да се използват статистически методи на изчисление. Стойността на резерва е определена отделно за дейността по активно презастраховане и директен бизнес.

По застраховка „Каско“ поради наличието на значителния обем на възстановените суми от регреси и достатъчно данни, на база на които да се прогнозира бъдещите приходи, Групата намалява резерва за възникнали, но непредявени щети с очакваните възстановявания по регреси. Последните са изчислени по верижно-стълбов метод на база възстановените суми по регреси за последните 11 години.

По застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите резервът за непредявени претенции е изчислен отделно за имуществени и неимуществени вреди. Стойността на резерва е изчислена на база данни за периода 2010 – 2020 г. Изчислението на резерва е извършено чрез верижно-стълбов метод на база акумулирани исторически стойности на предявените и изплатени претенции, при използване на средно претеглени коефициенти на развитие, като на двата подхода /на платени и предявени претенции/ е дадена еднаква тежест при определяне на крайния размер на резерва. Използваният метод за изчисление на резерва по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, е одобрен с Решение № 125 - ОЗ от 14.02.2022 г. на КФН.

Към 31.12.2021 г. Групата не е образувала резерв за възникнали, но непредявени щети за застраховки: „Заболяване“, „Релсови превозни средства“, „Щети на имущество“, „Кредити“,

„Гаранции“, „Разни финансови загуби“ и застраховка „Правни разноси“, предвид липса на необходимост от заделяне на такъв, с оглед историческите данни и резултатите получени при извършените изчисления.

Резерв за разходите за уреждане на претенции

Стойността на резерва за разходи за ликвидация е изчислена на база средни за една претенция очаквани разходи за ликвидация.

29.1.3. Резерв за неизтекли рискове

Към 31.12.2021 г. Групата не е признала резерв за неизтекли рискове (2020: 6 хил. лв.). Резервът за неизтекли рискове се образува, когато очакванията за развитието на риска и разходите по действащите полици към края на отчетния период превишават размера на заделения пренос-премиен резерв.

По застраховката по раздел II, буква „А“, т. 10.1 от приложение № 1 към Кодекса за застраховането – „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, когато сумата от очакваната крайна загуба и оперативните разходи по класа застраховка за съответната подписваческа година надвишават спечелената премия, Групата заделя резерв за неизтекли рискове в размер, равен на разликата между очакваната крайна загуба и оперативните разходи, от една страна, и заделения пренос-премиен резерв, от друга.

Към 31.12.2021 г. резултатът по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, съгласно описаната по-горе методика, е положителен, предвид на което Групата не е заделила резерв за неизтекли рискове по застраховката.

За останалите застраховки, различни от тези по раздел II, буква „А“, т. 10.1 от приложение № 1 към Кодекса за застраховането, Групата образува резерв за неизтекли рискове или като разлика между прогнозата за очаквана крайна загуба за претенциите и разходите по последната подписваческа година и изчисления пренос-премиен резерв или съгласно Приложение №7 на Наредба №53, когато за последните три години, включително текущата, brutният технически резултат по приложение № 6 на Наредба №53 е отрицателен. Към 31.12.2021 г. не е изпълнено последното условие – три последователни години с отрицателен технически резултат по нито един вид застраховка, предвид на което не е образуван резерв за неизтекли рискове.

29.1.4. Запасен фонд

Към края на предходната 2020 г. и към 31.12.2021 г. Групата не е образувала запасен фонд за дейността по общо застраховане.

29.1.5. Резерв за бонуси и отстъпки

Резервът за бонуси и отстъпки в размер на 1 288 хил. лв. към 31.12.2021 г. (2020 г.: 1 363 хил. лв.) се формира за всички договори, при които е предвидено връщане на премия при реализиран положителен резултат след изтичането им или е договорено финално уравниване на премията на базата на реализираните рискове през срока на застраховката.

Стойността на резерва е определена отделно за всяка полица с клауза за участие в резултата, като за всички действащи към момента на изчисление на резерва застраховки, спечелената премия е умножена с усреднен коефициент за връщане на премията, изчислен на базата на исторически данни. Към 31.12.2021 г. е приложен коефициент от 10%. За всички изтекли договори е изчислен конкретния размер на премията, подлежащ на връщане или когато не са налични достатъчни данни е приложен горния подход.

29.2. Резерви от дейност по Животозастраховане

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Математически резерв	314	593
Пренос-премиен резерв	921	829
Резерв за предстоящи плащания	422	344
Неизтекъл риск	223	-
	1 880	1 766

Застрахователните резерви от дейност Животозастраховане на Групата за 2021 г. са формирани при спазване на изискванията на Наредба № 53 от 23.12.2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд.

Използвани са следните основи при изчисляването на техническите резерви към 31.12.2021 г.:

За пренос-премийния резерв са използвани данни от действащите полици, издадени от Дружеството и признати като премиен приход за периода от началото на дейността до 2021 г. Към 31.12.2021 г. тези данни са изравнени със счетоводните данни.

За резерва за предявени и неизплатени претенции (предстоящи плащания) са използвани данни за постъпилите и неизплатени искове по полици към 31.12.2021 г. от регистъра на щетите.

За резерва за възникнали, но непредявени претенции, са използвани верижно-стълбовидни статистически методи.

За математическия резерв е използван проспективен метод по отношение на действащите към 31.12.2021 г. групови и индивидуални спестовни полици „Живот“.

Допълнителен резерв за неизтекъл риск е заделен по застраховки „Заболяване“ и „Допълнителна застраховка“.

Запасен фонд за дейност животозастраховане не е формиран, защото през предходните години не се наблюдава съществено отклонение в размера на нетните квоти на щетите.

Резерв за бонуси и отстъпки за дейност животозастраховане не е заделян, тъй като по условията на застрахователните договори и вътрешните правила в Групата, бонуси и отстъпки се правят само в случаите на подновяване на полица от страна на застрахованото лице и изчисляване на квотата на щета по изтеклата полица.

Използвани са следните методи за изчисляване на резервите:

Пренос-премийният резерв е заделен по метода на точната дата (съгласно чл. 84 ал. 2 от Наредба № 53). Размерът на резерва възлиза на 921 хил. лв.

Резервът за предстоящи плащания е формиран при спазване на изискванията на Наредба № 53. Той включва сумите за предявени и неизплатени претенции, възникнали и непредявени претенции (IBNR) и резерв за разходи за уреждането на претенциите

За резерва за предявени и неизплатени претенции е използван методът „Претенция по претенция“, съгласно чл. 90 ал.1 от Наредба № 53. Допълнително, съгласно чл. 90 ал. 2 от претенциите по застрахователни договори, предявени по съдебен ред, за които Дружеството е уведомено и по които няма произнасяне на съда, са включени в резерва за висящи плащания с цената на исковете, заедно с дължимите лихви и известните разноси по делата. Предвид малкия брой на съдебни искове - 5 броя, коефициент по алинея 12 на чл. 90 не е прилаган. Общият резерв за предявени и неизплатени претенции е 422 хил. лв., като основната сума се дължи на Допълнителна застраховка.

По отношение на валутата на резервите, всички действащи към 31.12.2021 г. полици, са в евро или лева, така че за покритието на brutния размер на застрахователните резерви за дейност животозастраховане са използвани левови активи.

30. Задължения по застрахователни и презастрахователни договори

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Застрахователни технически резерви		
Задължения по застраховане	11 856	11 559
Задължения по презастраховане	14 111	8 820
Разчети с Гаранционен фонд	19	768
	25 986	21 147

31. Лизингови задължения

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Задължения по лизингови договори – нетекуща част	237 669	199 599
Задължения по лизингови договори – текуща част	44 027	50 545
Задължения по лизингови договори	281 696	250 144

Детайлна информация за групите активи с право на ползване е представена в пояснение 9.

С изключение на краткосрочните договори за лизинг и лизинга на активи с ниска стойност, всеки лизинг е отразен в консолидирания отчет за финансовото състояние като актив с право на ползване и задължение по лизинг. Променливите лизингови плащания, които не зависят от индекс или променливи проценти (например, лизингови плащания, базирани на процент от продажбите на Групата), се изключват от първоначалното оценяване на пасива и актива по лизинга.

Всеки лизинг обикновено налага ограничение, че активите с право на ползване могат да бъдат използвани само от Групата, освен ако Групата има договорно право да преотдава под наем актива на трето лице. Лизинговите договори или не могат да бъдат отменени, или могат да бъдат отменени само при заплащане на значителни санкции за предсрочно прекратяване. Някои лизингови договори съдържат опция за удължаване на лизинговия договор за следващ срок. Забранено е на Групата да продава или залага конкретни наети активи като обезпечение. Съгласно договор за лизинг на летателни апарати и помещения, Групата трябва да поддържа наетите активи в добро състояние и да ги върне в първоначалното им състояние или съгласно договорени изисквания след изтичане на лизинговия договор. Групата е длъжна да застрахова наетите активи и да заплаща такси за поддръжка в съответствие с договорите за лизинг.

Бъдещите минимални лизингови плащания към 31 декември 2021 г. са както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания						Общо
	до 1	1-2	2-3	3-4	4-5	над 5	
	година	години	години	години	години	години	
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
31 декември 2021 г.							
Лизингови плащания	54 512	42 085	31 330	30 836	74 858	98 081	331 702
Финансови разходи	(10 485)	(8 571)	(7 194)	(5 962)	(4 785)	(13 009)	(50 006)
Нетна настояща стойност	44 027	33 514	24 136	24 874	70 073	85 072	281 696

Лизингови плащания, които не отговарят на условията за признаване на задължение, са отчетени в печалбата или загубата за периода и представени в пояснение 41 Оперативни и административни разходи.

Бъдещите минимални лизингови плащания към 31 декември 2020 г. са както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания						Общо
	до 1	1-2	2-3	3-4	4-5	над 5	
	година	Години	години	години	години	години	
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
31 декември 2021 г.							
Лизингови плащания	59 924	55 350	40 336	29 983	28 063	78 871	292 527
Финансови разходи	(9 379)	(8 966)	(6 645)	(5 156)	(3 989)	(8 248)	(42 383)
Нетна настояща стойност	50 545	46 384	33 691	24 827	24 074	70 623	250 144

Лизингови плащания, които не отговарят на условията за признаване на задължение, са отчетени в печалбата или загубата за периода и представени в пояснение 41 Оперативни и административни разходи.

32. Данъчни задължения

Данъчните задължения включват:

	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Корпоративен данък	809	1 597
Задължения за данък добавена стойност	1 709	1 324
Данък застрахователни премии	1 927	859
Акциз за внасяне	102	208
Други данъци	2 219	1 988
	6 766	5 976

33. Други задължения

Другите задължения могат да бъдат обобщени, както следва:

	Краткосрочни		Дългосрочни			
	2021	2020	2021	2020		
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.		
Други задължения	33.2	40 281	69 284	33.1	4 684	6 168

33.1. Други дългосрочни задължения

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Финансиране за закупуване на нетекущи активи	278	715
Финансиране трансевропейски транспортни мрежи	17	18
Провизии	1 389	1 679
Други дългосрочни задължения	3 000	3 756
	4 684	6 168

Групата участва в Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на Българската икономика BG161P003-1.1.04 Подкрепа за внедряване в производство на иновативни продукти, процеси и предоставяне на иновативни услуги“.

Програмата включва закупуване на:

- Трислойна линия за раздувно фолио и
- Поточна технологична линия от инсталация за ленти, станове и конфекция за тъкани изделия.

Към 31 декември 2021 г. Групата е бенефициент по силата на Решение за отпускане на финансова помощ за действие от 10 юни 2009 г. за отпускане на финансова помощ от Общността за проекти от общ интерес „Проучвания във връзка с проект за разширяване на пристанищен терминал Леспорт като част от пристанище Варна по отношение на прилагането на европейските стандарти в България“ – 2008-BG-90300-S в областта на трансевропейските транспортни мрежи (INEA).

33.2. Други краткосрочни задължения

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Продадени самолетни билети	15 577	18 664
Получени аванси	10 200	14 904
Гаранции	1 885	5 229
Задължения по концесионни възнаграждения	1 404	1 114
Други	11 215	29 373
	40 281	69 284

Задълженията по продадени билети в размер на 15 577 хил. лв. (2020 г.: 18 664 хил. лв.) представляват извършени продажби на самолетни билети, за които към датата на консолидирания финансов отчет не е настъпил момента на фактическо предоставяне на услугата т.е. извършване на превоза.

34. Приходи от нефинансова дейност

Приходите от нефинансова дейност на Групата могат да бъдат анализирани, както следва:

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Приходи от извършени самолетни полети	117 152	106 595
Приходи от продажба на продукция	43 022	36 588
Приходи от услуги	54 782	60 531
Приходи от продажба на стоки	132 668	94 325
Други	120 471	81 203
	468 095	379 242

35. Печалба от продажба на нетекущи активи

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Приходи от продажба на нетекущи активи	2 353	8 426
Балансова стойност на продадени нетекущи активи	(1 997)	(5 604)
	<u>356</u>	<u>2 822</u>

36. Приходи от застраховане

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Приходи от застрахователни премии	212 615	201 103
Приходи от презастраховане	134 546	147 899
Приходи от регреси	11 790	11 987
Приходи от освободени застрахователни резерви	23 126	4 741
Други приходи от застраховане	3 895	4 804
	<u>385 972</u>	<u>370 534</u>

36.1. Приходи от застрахователни премии

	2021 хил. лв.	2021 %	2020 хил. лв.	2020 %
Каско	130 173	61.22%	120 771	60.05%
Отговорности МПС	42 057	19.78%	39 868	19.82%
Пожар и природни бедствия	18 014	8.47%	18 698	9.30%
Помощ при пътуване	1 138	0.54%	2 049	1.02%
Злополука	3 419	1.61%	3 271	1.63%
Обща гражданска отговорност	2 511	1.18%	2 713	1.35%
Разни финансови загуби	6 324	2.97%	4 485	2.23%
Допълнителна застраховка	2 169	1.02%	2 197	1.09%
Каско на летателни апарати	3 207	1.51%	3 472	1.73%
ГО свързана с летателни апарати	524	0.25%	639	0.32%
Товари по време на превоз	1 253	0.59%	1 403	0.70%
Каско на плавателни съдове	780	0.37%	760	0.38%
Кредити и лизинг	631	0.30%	444	0.22%
Болнична помощ / Заболяване	146	0.07%	151	0.08%
Живот и рента	201	0.09%	136	0.07%
ГО свързана с плавателни съдове	35	0.02%	34	0.02%
Щети на имущество	13	0.01%	10	0.00%
Застраховка на гаранции	20	0.00%	2	0.00%
	<u>212 615</u>	<u>100%</u>	<u>201 103</u>	<u>100%</u>

37. Разходи по застраховане

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Разходи по презастраховане	(166 464)	(170 114)
Изплатени застрахователни суми и обезщетения	(93 832)	(90 298)
Аквизиционни разходи	(47 777)	(45 116)
Разходи за ликвидация на щети	(2 562)	(5 351)
Други застрахователни разходи	(9 224)	(10 124)
	<u>(319 859)</u>	<u>(321 003)</u>

37.1. Изплатени застрахователни суми и обезщетения

През 2021 г. и 2020 г. са изплатени следните обезщетения по групи застраховки:

	2021 изплатени обезщетения хил. лв.	2021 относителен дъл %	2020 изплатени обезщетения хил. лв.	2020 относителен дъл %
Каско	(60 726)	64.72%	(57 565)	63.75%
Отговорности МПС	(25 932)	27.64%	(24 252)	26.86%
Щети на имущество	-	0.00%	(8)	0.01%
Помощ при пътуване	(452)	0.48%	(1 554)	1.72%
Злополука	(862)	0.92%	(1 615)	1.79%
Каско на летателни апарати	(93)	0.10%	-	0.00%
Каско на плавателни съдове	(267)	0.28%	(163)	0.18%
Застраховка заболяване	(169)	0.18%	(70)	0.08%
Допълнителна застраховка	(302)	0.32%	(126)	0.14%
Животозастраховане	(170)	0.18%	(71)	0.08%
Обща гражданска отговорност	(440)	0.47%	(433)	0.48%
Товари по време на превоз	(73)	0.08%	(36)	0.04%
Пожар и природни бедствия	(4 322)	4.61%	(4 399)	4.87%
ГО свързана с летателни апарати	(8)	0.01%	-	0.00%
ГО свързана с плавателни съдове	(16)	0.02%	(6)	0.01%
	(93 832)	100.00%	(90 298)	100.00%

38. Приходи от лихви

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Приходи от лихви по видове източници:		
Предприятия	97 803	79 706
ДЦК	15 436	44 691
Банки	2 128	2 987
Граждани	51 401	50 094
Други	2 685	2 164
	169 453	179 642

39. Разходи за лихви

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Разходи за лихви по видове източници:		
Предприятия	(24 012)	(21 390)
Граждани	(4 527)	(6 157)
Банки	(7 492)	(8 492)
Други	(8 899)	(9 860)
	(44 930)	(45 899)

40. Нетен резултат от операции с финансови инструменти

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Печалба от операции с ценни книжа и инвестиции	700 333	698 603
Приходи от дивиденди от финансови инструменти	13 146	18 929
Загуба от операции с ценни книжа и инвестиции	(633 574)	(649 250)
Нетен резултат от операции с финансови инструменти	79 905	68 282

41. Оперативни и административни разходи

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Разходи за външни услуги	(117 122)	(116 468)
Разходи за материали	(65 809)	(55 262)
Отчетна стойност на продадените стоки	(133 509)	(95 403)
Разходи за персонала (пояснение 28)	(128 252)	(129 538)
Разходи за амортизация и обезценка на нефинансови активи	(126 555)	(114 171)
Изменение на запасите от продукция и незавършено производство	(1 265)	1 130
Обезценка на вземания	(56 326)	(54 895)
Други разходи	(53 708)	(45 685)
	(682 546)	(610 292)

Възнагражденията за ангажименти за независим финансов одит на дружествата в Групата за 2021 г., извършвани от регистрирани одитори, са в размер на 2 989 хил. лв. През годината са предоставяни консултации или други услуги, несвързани с одита, извършвани от регистрирани одитори, за които са начислени възнаграждения в размер на 353 хил. лв. Настоящото оповестяване е в изпълнение на изискванията на чл. 30 от Закона за счетоводството.

42. Други финансови приходи, нетно

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Приходи от такси и комисионни, нетно	72 525	65 419
Нетен резултат от промяна на валутни курсове	3 789	(22 117)
Други финансови приходи	7 233	1 727
	83 547	45 029

42.1. Приходи от такси и комисионни

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Банкови преводи в страната и чужбина	31 244	27 005
Обслужване на сметки	17 879	17 438
Отпускане и погасяване на кредити	6 434	4 431
Обслужване на задбалансови ангажименти	896	995
Други приходи от такси и комисионни, различни от банкови	18 590	16 715
Други приходи	15 946	13 546
Общо приходи от такси и комисионни	90 989	80 130

42.2. Разходи от такси и комисионни

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Банкови преводи в страната и чужбина	(12 018)	(9 861)
Обслужване на сметки	(1 280)	(1 166)
Освобождаване на ценни пратки	(1 556)	(882)
Сделки с ценни книжа	(205)	(202)
Други разходи за такси и комисионни, различни от банкови	(1 524)	(1 252)
Други разходи	(1 881)	(1 348)
Общо разходи за такси и комисионни	(18 464)	(14 711)

43. Разходи за данъци върху дохода

Очакваните разходи за данъци, базирани на приложимата данъчна ставка в размер на 10 % (за 2020 г.: 10 %), и действително признатите данъчни разходи/приходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Печалба за периода преди данъчно облагане	48 142	36 599
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данъци	(4 814)	(3 660)
Нетен ефект от корекции на счетоводния резултат за данъчни цели	897	(45)
Текущ разход за данъци върху дохода	(3 917)	(3 705)
Изменение на отсрочените активи/ (пасиви)		
Начисление и обратно проявление на данъчни временни разлики	(2 727)	(11)
Разходи за данъци върху дохода	(6 644)	(3 716)
Отсрочени данъчни приходи/(разходи), признати в другия всеобхватен доход	842	(9 202)

Пояснение 13 предоставя информация за отсрочените данъчни активи и пасиви, включваща стойностите, признати в другия всеобхватен доход.